

Orde voor zondag Cantate, 10 mei 2020
Ds. Christiane Karrer
Organist Sebastiaan 't Hart
Voorzanger Aline Kuiper

De dienst volgt de orde van het ochtendgebed, Liedboek 190a

Openingsvers
Heer, open mijn lippen.
Mijn mond zal zingen van uw eer.
God kom mij te hulp.
Heer, haast U mij te helpen.
Eer aan de Vader en de Zoon en de heilige Geest
zoals het was in het begin en nu en altijd
en in de eeuwen der eeuwen. Amen
Halleluja.

Lied 217:1-4

De dag gaat open voor het woord des Heren,
zon die wij zoeken, kracht die wij ontberen,
bron die wij horen als wij tot Hem keren,
vroeg in de morgen.

Voor wij bestonden, riep Hij ons bij name,
voor wij ontwaakten en ter wereld kwamen,
zag Hij ons aan en bracht Hij ons tezamen,
God onze Vader.

Door U geschapen om uit U te leven;
hartslag en adem hebt Gij ons gegeven,
land waar wij wonen, licht waarnaar wij streven,
oorsprong en toekomst.

Wilt Gij vandaag en tot het eind der dagen
ons doen en laten zuiveren en dragen,
dan stijgt de vreugde van uw welbehagen
in onze wereld.

Psalm 98

Zing een nieuw lied voor God de Here,
want Hij bracht wonderen tot stand.
Wij zien Hem heerlijk triomferen
met opgeheven rechterhand.
Zing voor de Heer, Hij openbaarde
bevrijdend heil en bindend recht
voor alle volkeren op aarde.
Hij doet zoals Hij heeft gezegd.

Ja, Hij is getrouw gebleven,
Hij heeft in goedertierenheid,
Naar de belofte eens gegeven,
Het huis van Israël bevrijd.
Zijn volk is veilig in zijn handen.
Hij heeft zijn heerlijkheid ontvouwd.
Zo werd tot in de verste landen
Het heil van onze God aanschouwd.

Laat heel de aarde een loflied wezen,
de psalmen gaan van mond tot mond.
De naam des Heren wordt geprezen,
lofzangen gaan de wereld rond.
Hosanna voor de grote koning
verhef, bazuin, uw stem van goud,
de Heer heeft onder ons zijn woning,
de Heer die bij ons intocht houdt.

Laat alle zeeën, alle landen
Hem prijzen met een blij geluid.
Rivieren klappen in de handen,
de bergen jubelen het uit.
Hij komt, Hij komt de aarde richten,
Hij komt, o volken wees verblijd,
Hij komt zijn koninkrijk hier stichten,
zijn heil en zijn gerechtigheid.

Lezing Handelingen 16:23-34
Stilte

Toespraak (tekst zie beneden)

Canticum 153

Refrein: *voorzang, dan allen*

Vol vreugde put je water uit de bron van bevrijding.

Ik wil nie zwijgen, ik zal zingen,
ik zal U loven, trouwe God.
Ik voelde de gloed van uw boosheid
maar weg is uw woede, U troost mij. *Refrein*

God is mijn redder.

Ik ben vol vertrouwen, ik wankel niet,
Wabt de Ene, mijn sterkte, beschermt mij,
De Eeuwige heeft mij redding gebracht. *Refrein*
Vol vreugde put je water

uit de bron van de redding.
Loof onze redder, noem vol vreugde Gods naam,
bezing op aarde de kracht van Gods liefde. *Refrein*

Zing een lied voor de ENE,
Gods grootse daden op heel de aarde.
Jubel en juich, al wie woont in Gods stad,
de Heilige van Israël is groot, is nabij! *Refrein*

Gebed
Heer, ontferm u,
Christus ontferm u, Heer, ontferm u.
Voorbeden
Stilte
Onze Vader

Gezang 657
Zolang wij adem halen
Schept Gij in ons de kracht
Om zingend te vertalen
Waartoe wij zijn gedacht:
Elkaar zijn wij gegeven
Tot kleur en samenklank.
De lofzang om het leven
Geeft stem aan onze dank.

Al is mijn stem gebroken,
Mijn adem zonder kracht,
Het lied op andere lippen
Draagt mij dan door de nacht.
Door ademnood bevangen
Of in verdriet verstikd:
Het lied van uw verlangen
Heeft mij aan 't licht getild.

Het donker kan verbleken
Door psalmen in de nacht.
De muren kunnen vallen:
Zing dan uit alle macht!
God, laat het nooit ontbreken
Aan hemelhoog gezang,
Waarvan de wijs ons tekent
Dit lieve leven lang.

Ons lied wordt steeds gedragen
Door vleugels van de hoop.
Het stijgt de angst te boven

Om leven dat verloopt.
Het zingt van vergezichten,
Het ademt van uw Geest.
In ons gezang mag lichten
Het komend bruiloftsfeest.

Zegenbede
Acclamatie
Loven wij de Heer!
Wij danken God!

Toespraak

'S Nachts in de cel van een gevangenis, niet wetend wat er zal gebeuren. In het duister komen de meest verontrustende gedachten naar boven, laten je niet slapen. Angst zit in je maag. Alles is onzeker, wat brengt de volgende dag?

Paulus en Silas slapen niet. Wat kunnen ze doen, in de cel, midden in de nacht? — Ze bidden, en ze beginnen te zingen, psalmen. De aarde begint te schudden, de muren storten in, de deuren zijn open. Ze zijn vrij, kunnen gaan.

Wij zitten niet in de cel van een gevangenis. Wel vaker dan anders binnen dezelfde muren van ons huis, kan soms benauwd voelen (eenzaam, of juist door drukte). We kunnen af en toe naar buiten, hebben wat noodzakelijk is om te leven. Toch, velen zijn onzeker, soms ook bang. Niet alleen wie de ziekte vreest. Er komt een diepe economische recessie op ons af, niemand weet nog hoe dat gaat uitpakken. Wat gebeurt met je bedrijf, je werk, je salaris ...?

Bidden, psalmen, zingen – helpt het? Ja, het helpt. Muren vallen niet om (-;-), en bidden neemt niet zomaar alle redenen voor onze onzekerheid weg.

Toch: – bidden schenkt verbondenheid. We missen het meest de ontmoeting met wie ons dierbaar zijn. Intens voor iemand bidden gaat alleen als je je innerlijk sterk met degene verbindt. Het is geen vervanging voor ontmoeting, wel een heel intense ervaring, een bijzondere verbinding groeit. – Gebed, vooral als het verbonden is met rust, zwijgen, luisteren schenkt ervaring van verbondenheid met het 'geheel' van het leven (intens). Liefde en warmte groeien. Anders kijken naar mensen, boom, een vogel... Dat kan geen muur hinderen. (Juist nodig in drukte, tenminste korte momenten, verbinding kan ook in drukte verloren gaan)

Ook zingen schenkt ons verbondenheid, het meest als we samen zingen. Maar ook nu. Een lied, een melodie, roept gevoelens en gedachten in ons op. Dat deel je met wie ook zingt, het zij in een andere ruimte. Een voorbeeld uit velen: Mijn 60^e verjaardag was ik alleen thuis in coronatijd. Ik kreeg een filmpje op whatsapp van een kring van vriendinnen, ieder zong thuis hetzelfde lied om te feliciteren, het werd samengevoegd tot één lied voor mij. Ik was zeer ontroerd, voelde me bijzonder verbonden.

Toch zingen doet meer. We kunnen en mogen al onze emoties bewust beleven en uiten, verdriet, angst, woede, vreugde, verlangen Ze mogen er zijn, mogen hardop gezegd, gezongen. Hoeven niet 'opgesloten' te worden in ons binnenste. Dit kan opluchten en bevrijden, troost laten beleven.

Op dit moment weten we dat we gauw eerste stappen terug naar onze vrijheid kunnen doen. U hebt het gehoord of gelezen in de pers. Stap voor stap mogen we weer naar buiten, gaat het openbare leven weer open. ☺ Ik zie er vooral naar uit weer mensen te ontmoeten. Waarschijnlijk vergaat het velen van u net zo. Ik zie er zeer naar uit met u hier, in onze kerk, weer bijeen te kunnen komen en te vieren....

Toch doe ik even pas op de plaats: **Hoe treden we naar buiten?** Ik raakte geboeid door wat over Paulus en Silas verteld wordt. Zij zijn vrij, kunnen gaan, ver weg van alle gevaar en achtervolgers. Maar dat doen zij niet. Ze zijn vrij en blijven. Nemen verantwoording. Denken aan de bewaker die in gevaar zou komen als zij vluchten. Die wanhopig is. Spreken met hem. Er ontstaat nieuwe gemeenschap. Later roept Paulus het bestuur ter verantwoording.

Hoe treden wij naar buiten? We zullen onze verantwoording nemen (afhankelijk van persoonlijke situatie, natuurlijk). Maar ik wil nog iets anders onder de aandacht brengen: We horen vaak dat alles weer “**normaal**” zou worden. Of dat er een “**nieuw normaal**” komt. Normaal is een raar woord, ‘norm’ zit erin. Normaal is wat de norm is, en tegelijk heel vanzelfsprekend. Zodat je er geen vragen bij hebt. Normaal gewoon.

Moet alles weer ‘normaal’ worden zoals het was? We weten al lang dat veel anders zou moeten, dat onze normale leefstijl de aarde veel te zeer belast. (Het gevaar groeit langzamer, maar de uitwerkingen zijn bedreigender dan coronavirus) Het was indrukwekkend : hoeveel kunnen kleine veranderingen doen – minder vliegvluchten, geen files, ... en de lucht en waterkwaliteit worden beter (toerisme). Rust, minder mensen buiten en wilde, zelden geworden dieren krijgen de ruimte. ...Heel wat verhalen deden de ronde, dolfijnen in Venetië..., een uitgestorven vogel op de foto...

Wat wordt het ‘nieuwe normaal’? Gaat echte verandering komen? Het is noodzakelijk, toch hebben we gezien, hoe kwetsbaar onze economie is. Blijft de vraag: Wie betaalt de prijs? Nu lijkt het heel ongelijk, de een is bijna failliet, of werkloos --- de ander boekt winst. Ook dit is een kwestie van verantwoording: hoe bereiken we een rechtvaardige verdeling van de lasten? Nu, en ook voor toekomst. Zijn we bereid om mee te dragen? En nog zo’n observatie: de ‘systeemrelevante’ banen – vele worden heel slecht betaald. Ook een punt voor rechtvaardige verandering en verantwoording.

Er viel iets te leren tijdens deze crisis: **we kunnen anders** als het moet. Zoveel ‘normale’ dingen - waarvan we dachten dat ze niet veranderd kunnen worden -, werden veranderd, binnen weken. Eigenlijk hebben we – als het ware ‘gevangen’ thuis – ook **een nieuwe vrijheid** leren kennen. De norm van ‘normaal’ staat lang niet zo vast als we denken (of men ons laat denken). Er is veel meer keuze. Ook onze keuze, onze verantwoording.

Hoe treden we naar buiten? God die naar onze gebeden luistert, zijn Geest begeleidt ons! De Geest die ons verbondenheid en troost schenkt, vreugde laat beleven in de muziek, door en boven alle muren heen. Op hem mogen we vertrouwen. De Geest zal ons nieuwe visies en hoop schenken. We winnen de vrijheid en kracht om onze verantwoording te nemen. Amen.